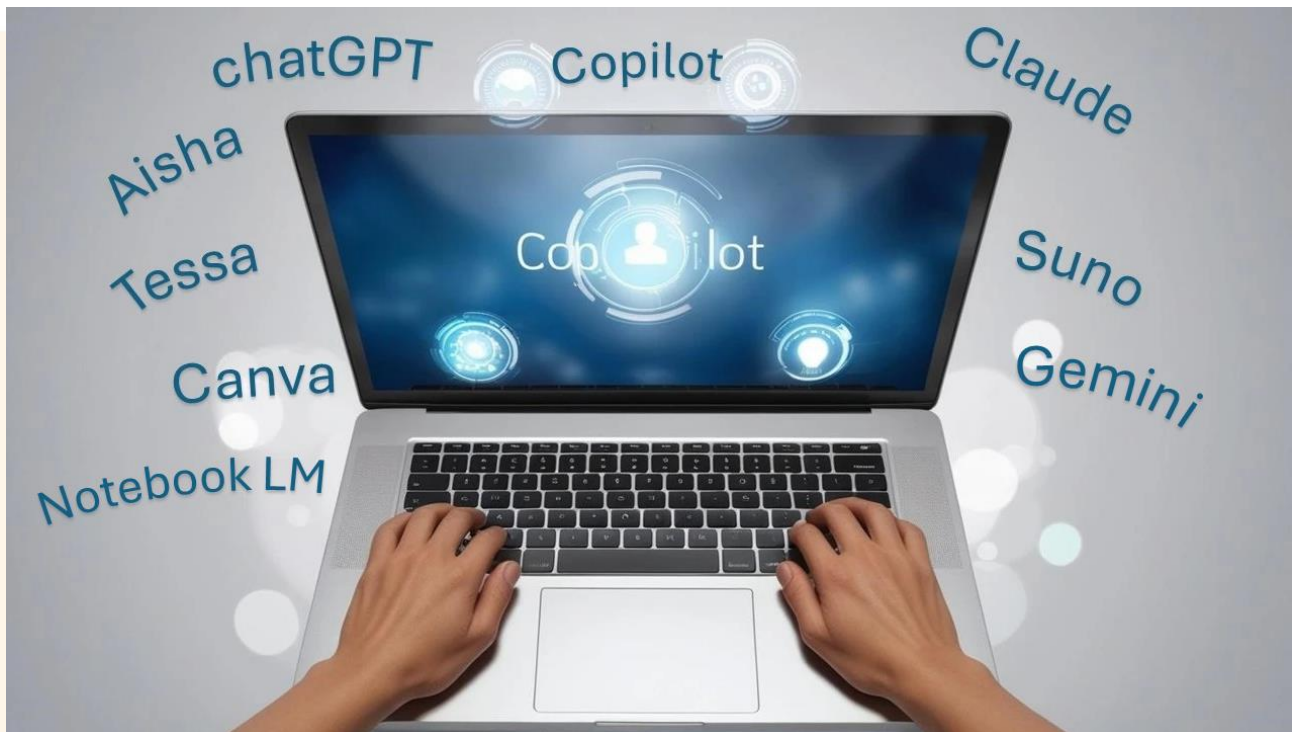

Handreiking gebruik Kunstmatige intelligentie (AI)

Voor medewerkers, docenten, leerlingen en studenten

Inhoud

1. AI Visie Landstede Groep	3
2. Principes Landstede Groep	4
3. Handreiking Kunstmatige intelligentie (AI)	5
Algemeen	5
Voor docenten	5
Voor leerlingen en studenten	5
Voor overige medewerkers	5
4. Handreiking AI bij Toetsing en Examinering voor docenten	6
5. Handreiking AI bij Toetsing en Examinering voor studenten en leerlingen	7

1. AI Visie Landstede Groep

De Landstede Groep ziet kunstmatige intelligentie (AI) als een hulpmiddel om persoonlijk, betekenisvol en toekomstgericht onderwijs te versterken. AI sluit aan op onze strategische koers: eigenaarschap van leren, voorbereiding op de arbeidsmarkt, op maatschappelijke verantwoordelijkheid en verbinding met de regio. Denk aan het Smart-RIF project waarin de regio samenwerkt rondom XR en AI.

AI kan leerlingen, studenten en medewerkers ondersteunen bij het leren, werken en ontwikkelen. Daarbij staan kritisch denken, creativiteit en reflectie centraal. AI wordt altijd ingezet binnen kaders van privacy, veiligheid en betrouwbaarheid. Docenten zijn en blijven pedagogisch-didactisch eindverantwoordelijk en AI vervangt nooit de menselijke relatie of professionaliteit.

Samen leren en ontwikkelen met AI vraagt om gezamenlijke professionalisering, experimenteren en reflectie. Landstede biedt kaders en begeleiding, maar ook ruimte voor teams en individuen om AI betekenisvol in te zetten, waarbij we er nadrukkelijk van uitgaan dat AI ondersteunend is.

2. Principes Landstede Groep

Algemene AI-principes	Wat betekent dit voor mij als medewerker, student of leerling
We zetten AI in ter ondersteuning	Ik blijf verantwoordelijk voor mijn keuzes, mijn werk en mijn leerproces.
We gebruiken AI om leren betekenisvoller, persoonlijker en toekomstgericht te maken	Ik reflecteer op hoe AI mijn leren/werken ondersteunt en maak bewuste keuzes.
We hanteren kaders van veiligheid, privacy en betrouwbaarheid	Ik voer geen persoonsgegevens van anderen of bedrijfsgeheimen in AI-systemen waarvoor Landstede Groep geen verwerkersovereenkomst heeft afgesloten. Zelfs bij AI-systemen waarvoor wél een verwerkersovereenkomst bestaat — zoals Microsoft Copilot — beperk ik het gebruik van persoonsgegevens en bedrijfsgeheimen tot een minimum.
We benutten AI om zelfregie en eigenaarschap te bevorderen	Ik gebruik AI om mijn leren en werken te versterken, niet om taken te vermijden.
We leren samen en ontwikkelen ons professioneel in het gebruik van AI	Ik deel ervaringen met collega's, medestudenten en medeleerlingen en reflecteer op mijn gebruik.
We zijn transparant en integer in hoe we AI inzetten	Ik vertel welke AI-tools ik gebruik en controleer altijd op juistheid en bevooroordeelde resultaten (bias). ¹
We gebruiken AI in lijn met de strategische koers van Landstede	Ik zorg dat mijn gebruik van AI bijdraagt aan persoonlijk, betekenisvol en toekomstgericht onderwijs.
We houden ons aan de AI-ACT ²	Ik gebruik geen verboden AI-systemen (AI-systemen voor emotieherkenning). Bij AI-systemen die onder hoog-risico vallen neem ik contact op met de ICT-coördinator of de ICT-helpdesk. Dat zijn systemen die worden gebruikt voor het <ul style="list-style-type: none"> • bepalen van toegang, toelating en toewijzing tot onderwijs; • evalueren van leerresultaten en sturen van het leerproces; • beoordelen van het passend onderwijsniveau; • monitoren en detecteren van ongeoorloofd gedrag tijdens toetsen.

¹ Bias = bevooroordeelde resultaten. Bijvoorbeeld als de prompt “Maak een foto van 6 doctoren” een beeld oplevert met alleen blanke mannen van middelbare leeftijd gekleed in witte jassen.

² Zie ook [Voldoen aan de AI-verordening - Kennisnet](#)

3. Handreiking Kunstmatige intelligentie (AI)

Algemeen

- Blijf zelf nadenken: AI is een hulpmiddel, maar jij bepaalt wat passend en verantwoord is.
- AI is ondersteunend. Jij blijft altijd zelf eigenaar en verantwoordelijk voor je werk.
- Wees transparant: vermeld welke AI-tools en prompts je hebt gebruikt.
- Gebruik zoveel mogelijk door Landstede Groep ondersteunde tools, zoals Microsoft Copilot, LessonUp, Prowise, Canva en dergelijke. Beperk hierbij het gebruik van persoonsgegevens van anderen en bedrijfsgeheimen tot een minimum.
- Voer geen persoonsgegevens van anderen, geen vertrouwelijke informatie of interne beleidsstukken in bij AI-tools die niet door Landstede Groep worden ondersteund.
- Controleer en corrigeer de AI-output altijd op juistheid, mogelijke bevooroordeelde (bias³), bruikbaarheid en aansluiting bij de Landstede-context.
- Houd rekening met ethiek, auteursrecht, portretrecht, privacy en duurzaamheid.
- AI-systemen verbruiken veel energie en water. Gebruik AI alleen als het nodig en nuttig is.
- Houd jezelf (en waar passend je collega's, leerlingen en studenten) op de hoogte van relevante AI-ontwikkelingen.

Voor docenten

- Jij blijft eindverantwoordelijk voor de kwaliteit en betrouwbaarheid van je onderwijs.
- Gebruik AI als hulpmiddel bij lesontwerp, feedback en ondersteuning, maar behoud altijd de regie.
- Bespreek met studenten en leerlingen hoe en waar AI verantwoord kan en mag worden ingezet in het leerproces.
- Wees duidelijk en transparant richting studenten en leerlingen over AI-gebruik bij toetsing en examinering.
- Controleer AI-output zorgvuldig en pas deze aan naar jouw onderwijscontext.

Voor leerlingen en studenten

- Jij blijft eigenaar van je werk: AI ondersteunt.
- Gebruik AI om jouw leren te versterken, niet om taken volledig over te nemen.
- Controleer AI-uitkomsten en verwerk deze in je eigen woorden.
- Respecteer altijd auteursrecht, portretrecht en privacy.
- Gebruik AI alleen waar dit is toegestaan en nuttig is voor jouw leerproces.

Voor overige medewerkers

- Gebruik AI voor ondersteunende taken (zoals structureren, samenvatten).
- Controleer en pas AI-output altijd aan naar de context van Landstede.
- Gebruik zoveel mogelijk zakelijke accounts en door Landstede erkende tools.
- Wees transparant naar collega's over je AI-gebruik.

---

³ Bias = bevooroordeelde resultaten. Bijvoorbeeld als de prompt "Maak een foto van 6 doctoren" een beeld oplevert met alleen blanke mannen van middelbare leeftijd gekleed in witte jassen.

4. Handreiking AI bij Toetsing en Examinering voor docenten

Vastleggen van AI-afspraken per toets/examen

Leg vooraf per toets of examen vast wat studenten en leerlingen wel of niet met AI mogen doen. Doe dit bij voorkeur in het examenplan (mbo) of PTA (vo). Bepaal wat de student moet kennen en kunnen, en wat je wilt dat ze zelfstandig laten zien. Zorg dat je meet wat je beoogt te meten.

Expliciete afspraken en fraude

Zorg dat deze afspraken expliciet zijn en koppel eraan dat afwijkingen worden gezien als fraude of onregelmatigheid.

Authentiek werk

Bespreek samen met je team en de examencommissie wat er wordt verstaan onder “authentiek werk” in relatie tot AI.

Zorg ervoor dat deze definitie en de bijbehorende afspraken helder en toegankelijk zijn voor alle studenten en leerlingen. Neem leerlingen en studenten actief mee in de regelgeving en afspraken.

Transparantie over AI-gebruik

Controleer altijd of studenten en leerlingen transparant zijn geweest over hun AI-gebruik en of dit past binnen de gemaakte afspraken.

Handhaven van juiste inzet van AI

Let goed op dat AI op een juiste manier wordt ingezet en grijp in volgens het examenreglement wanneer iemand AI oneigenlijk gebruikt.

Met oneigenlijk gebruik van AI wordt bedoeld dat AI wordt ingezet op een manier die niet volgens de afgesproken regels of richtlijnen is, bijvoorbeeld door AI te gebruiken om antwoorden te genereren zonder dit te vermelden, of wanneer AI wordt gebruikt om werk te maken dat volledig overgenomen wordt zonder eigen bijdrage. Dergelijk gebruik kan leiden tot fraude of onregelmatigheden.

Als na inventarisatie te vaak en te veel twijfel ontstaat, gebruik dan een andere toetsvorm.

5. Handreiking AI bij Toetsing en Examinering voor studenten en leerlingen

Naleven van AI-afspraken over AI bij toetsen en examens

Houd je strikt aan de afspraken die per toets of examen over AI-gebruik zijn gemaakt. Afwijking hiervan kan leiden tot fraude en je moet kunnen reflecteren op je eigen bijdrage.

AI neemt niet jouw eigenaarschap over

Lever altijd werk in dat jouw eigen inzicht en vaardigheden weerspiegelt, ook als je AI hebt gebruikt. Bewerk of verwerk AI-output zodat zichtbaar is dat het jouw werk is.

Benoemen van het gebruik van AI

Vermeld altijd hoe je AI hebt gebruikt bij je toets of examen. Bijvoorbeeld: “Ik heb AI gebruikt om bronnen samen te vatten”. Of “Ik heb AI gebruikt om schrijffouten te corrigeren”.

Kritisch controleren van AI-resultaten

Controleer AI-resultaten kritisch en verbeter deze waar nodig. Jij bent persoonlijk verantwoordelijk voor de juistheid en betrouwbaarheid van je ingeleverde werk.

Aanpassen van afspraken bij ontwikkelingen

AI ontwikkelt zich snel. Als het nodig is passen we deze afspraken aan en publiceren we deze opnieuw.